SAY 211 SAĞLIK EKONOMİSİ

Sağlık Hizmetleri Talebi

YRD. DOÇ. DR. EMRE ATILGAN

Temel Ekonomik Model

Sağlık bir dayanıklı tüketim malı gibidir:

Fayda = U (X, ***H***)

- X diğer mal ve hizmetler akımdır
- ***H (sağlık)*** ise bir stoktur

Temel Ekonomik Model

Marjinal Fayda

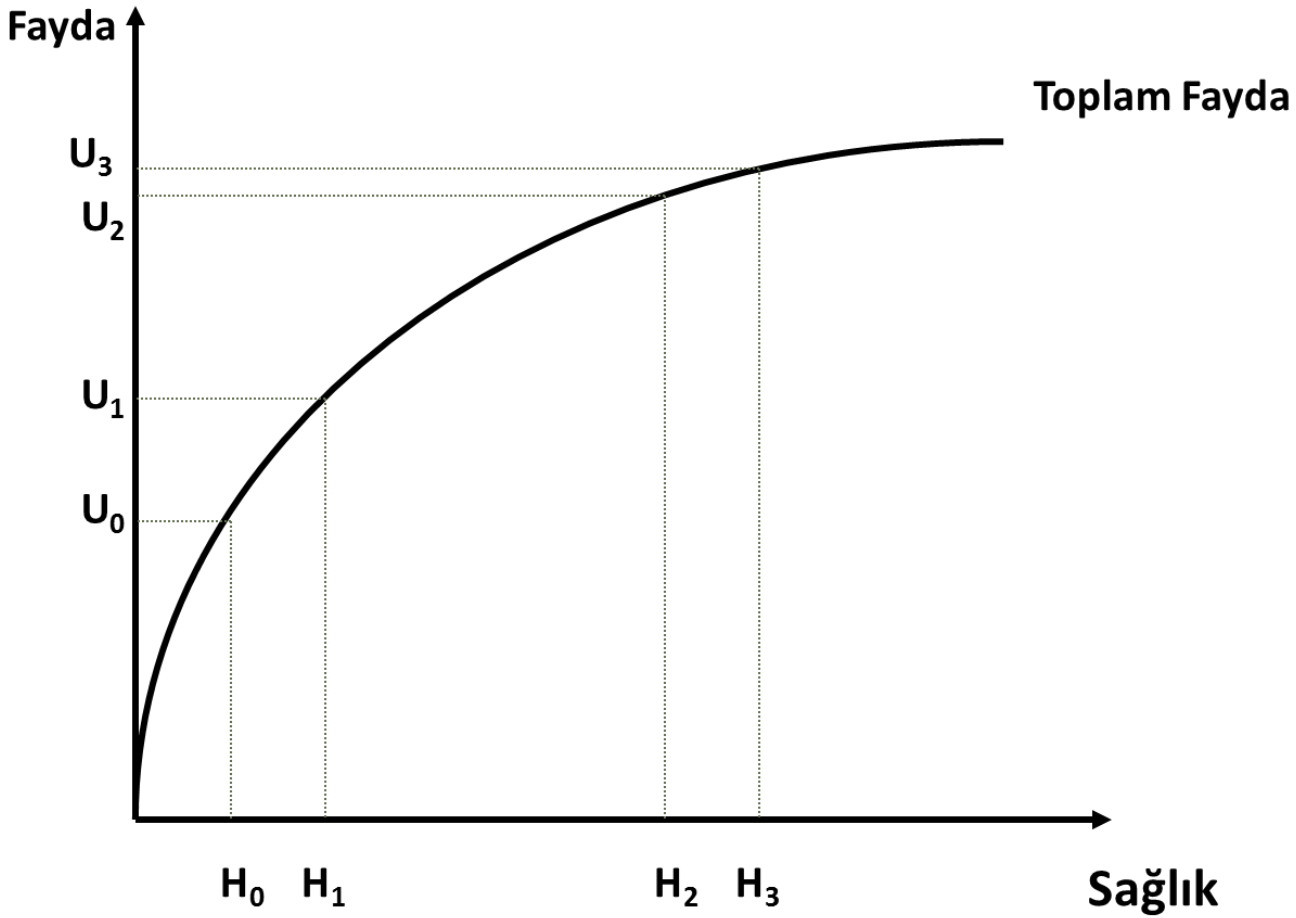
- Sağlıkta meydana gelen değişiklik (artış) fayda da artış yaratmaktadır

$$MU_H = \Delta U / \Delta H$$

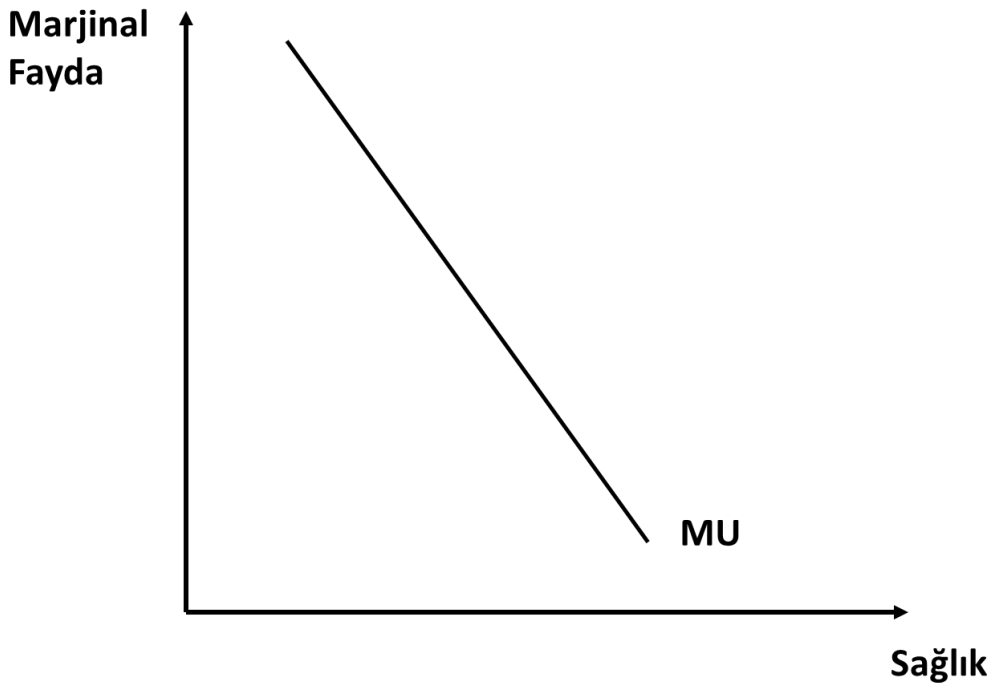
Azalan marjinal fayda ilkesi

- Sağlıkta her bir ilerlemenin toplam faydaya katkısı (diğer mal ve hizmetlerde olduğu gibi) azalarak sürecektir

Sağlığın Toplam Faydası

Sağlığın Marjinal Faydası

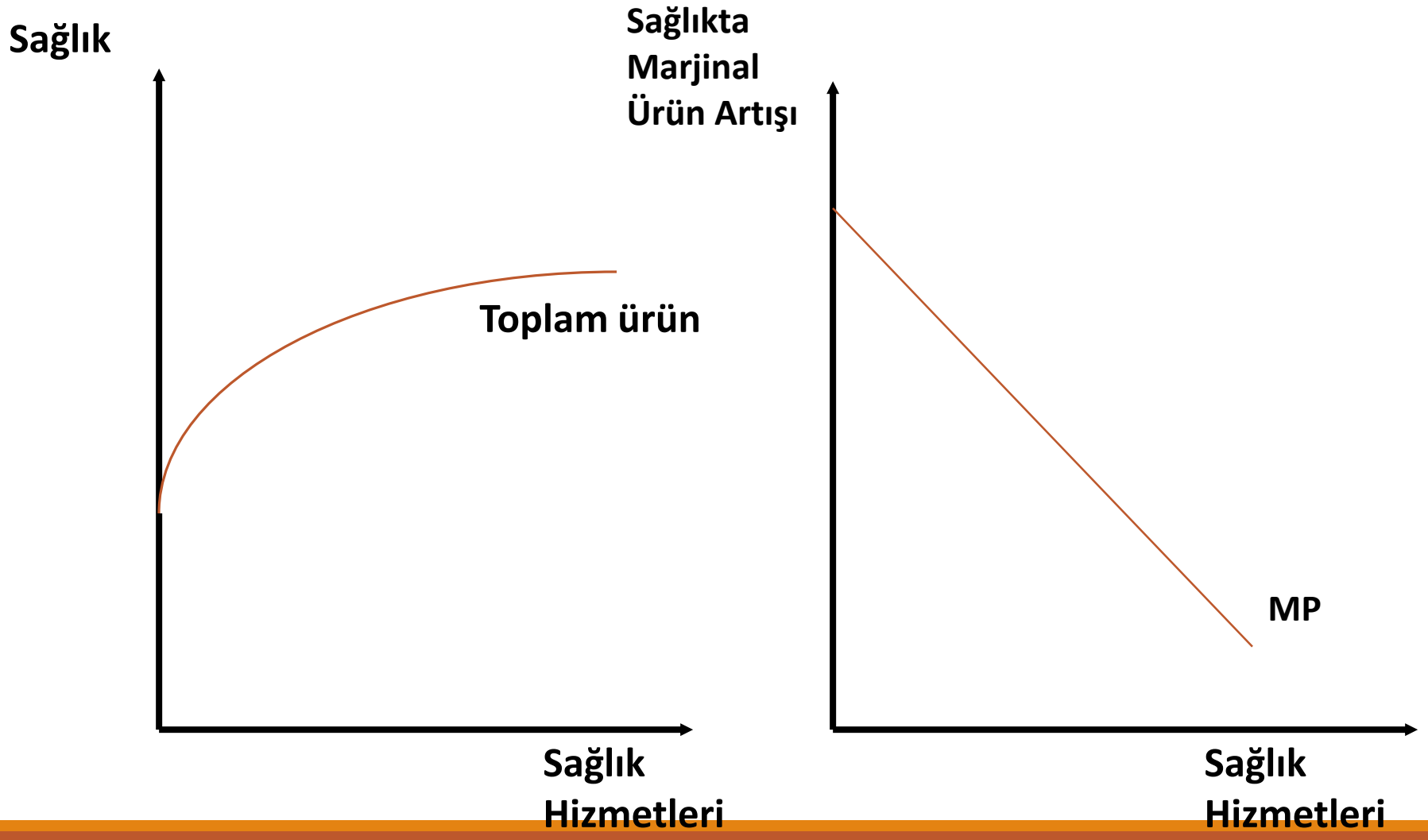

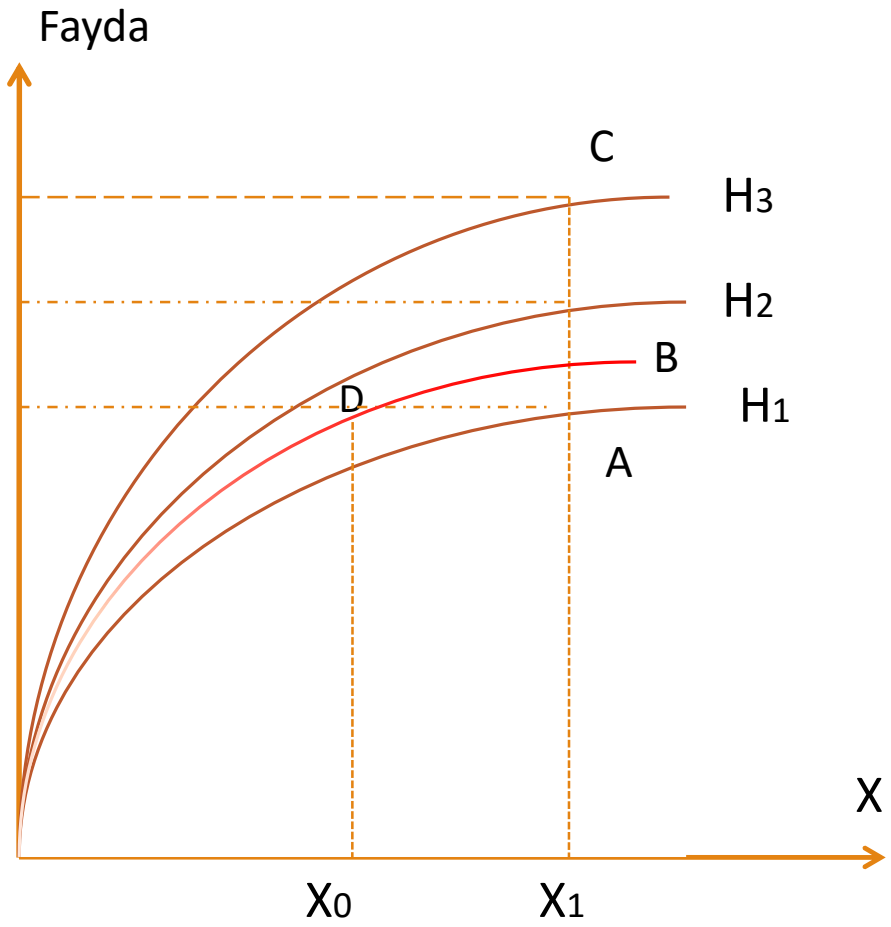
Marjinal Ürün ve Sağlık Bakım Politikası

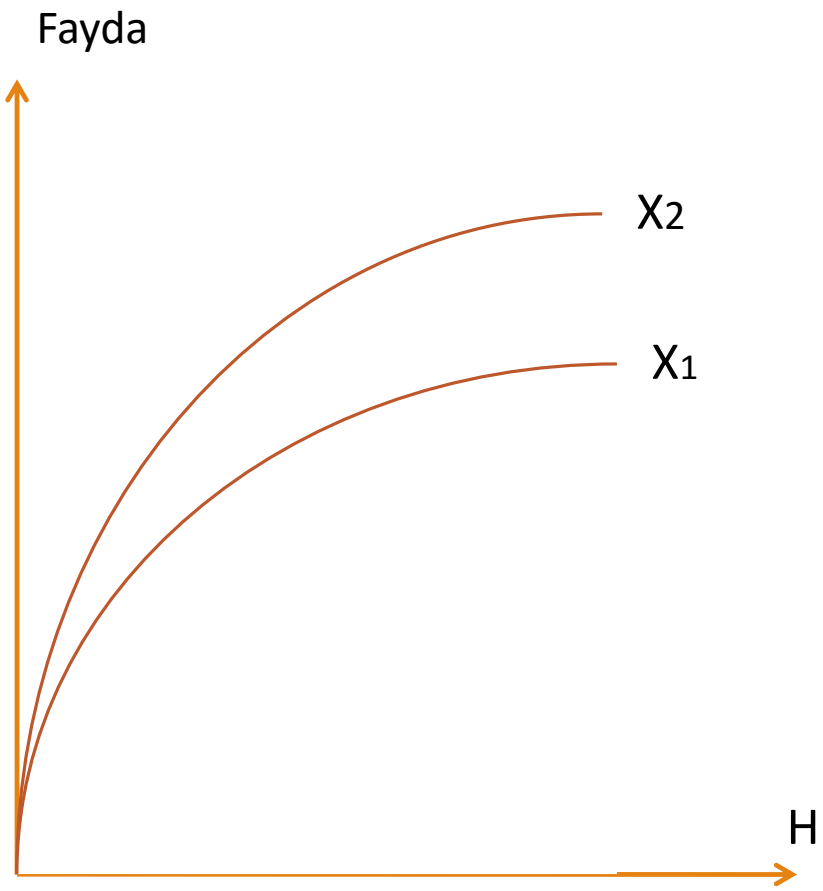
Genellikle politika önermeleri söz konusu olunca “toplam”dan daha çok “marjinal” önem kazanmaktadır.

Hiç bir toplumda/ülkede sağlık harcamalarının bütünüyle sonlandırılması teklif bile edilemez. Ancak şu sorulabilir: eğer sağlık bakım harcamaları için tahsis ettiği 1 TL.’yi üretken başka bir alan için (eğitim gibi) ayırmış olsaydı toplum daha iyi hale gelir miydi?

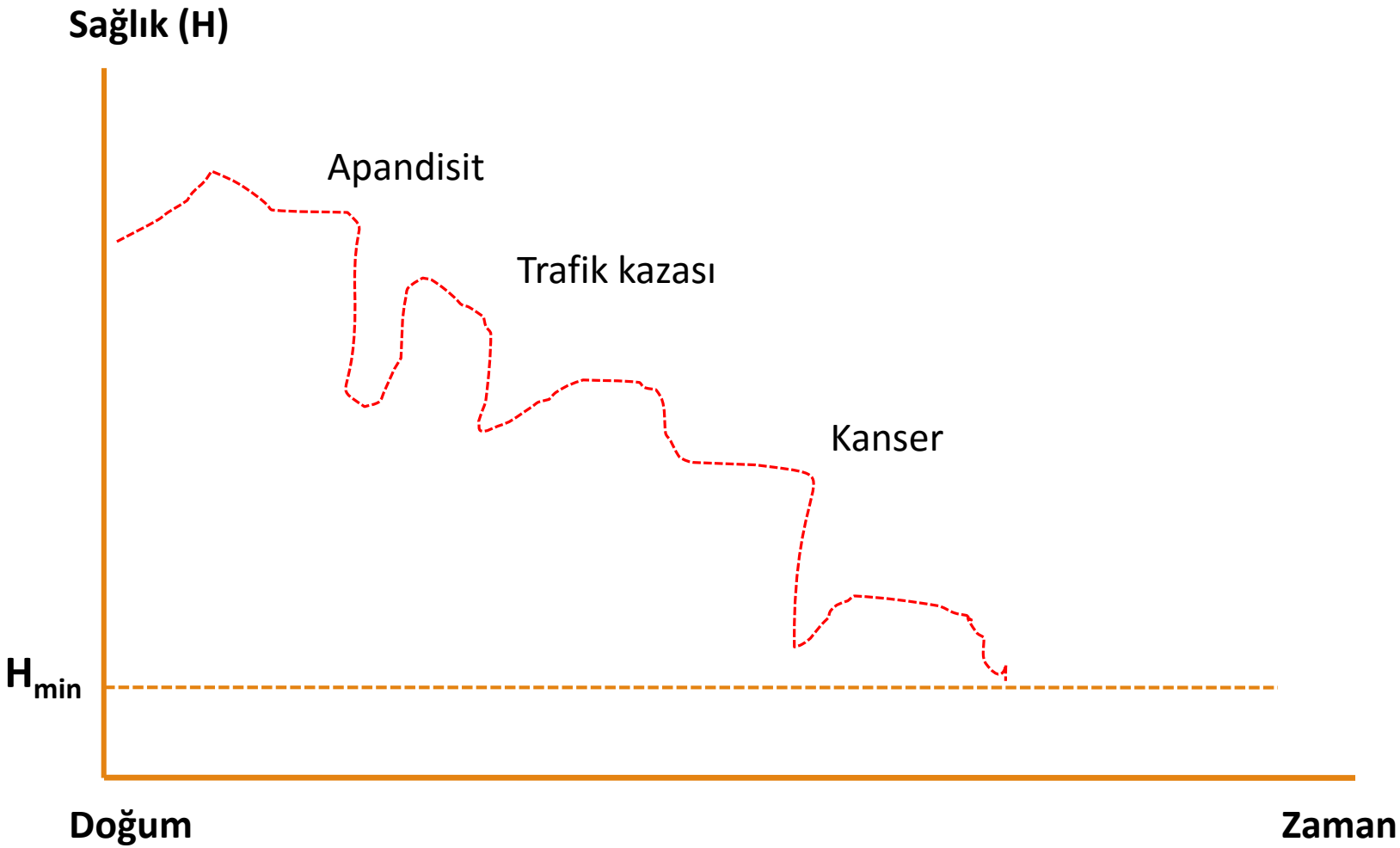
Sağlık Hizmetlerinin Toplam ve Marjinal Faydası (MP)

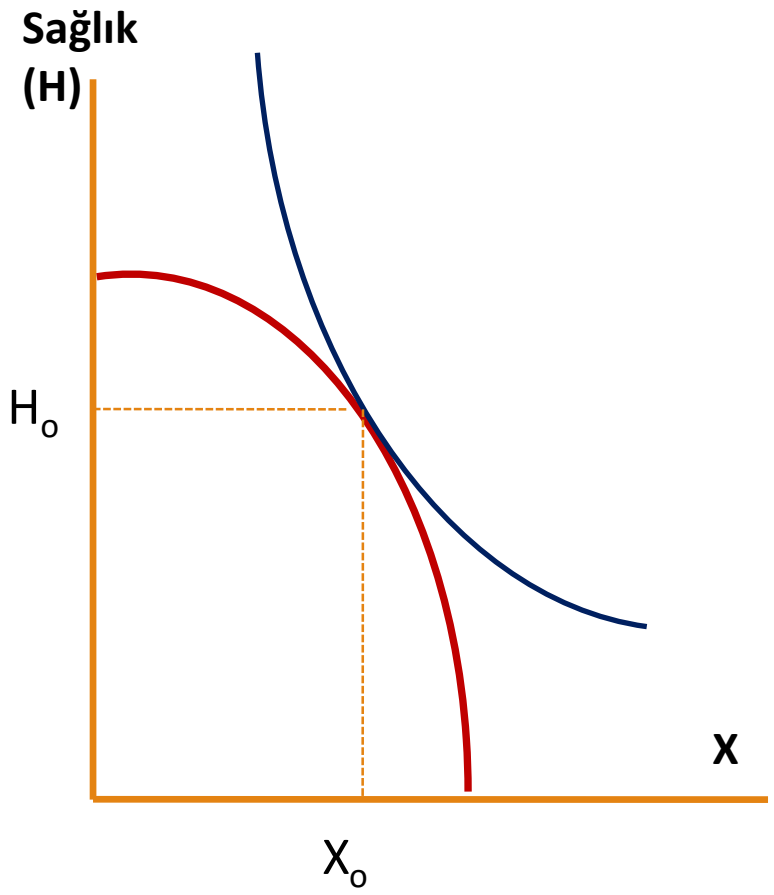

Fayda
C
H3
H2
B
D
H1
A
X
X0
X1

Fayda
X2
X1
H

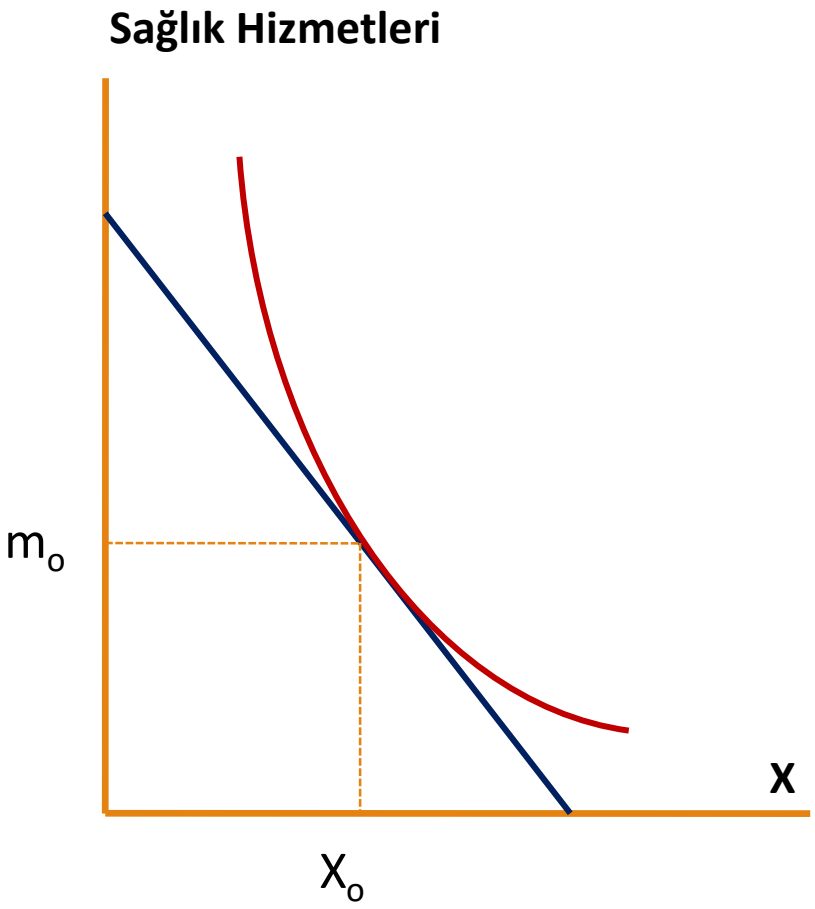
Şekil: Sağlık stoğu ve Zaman

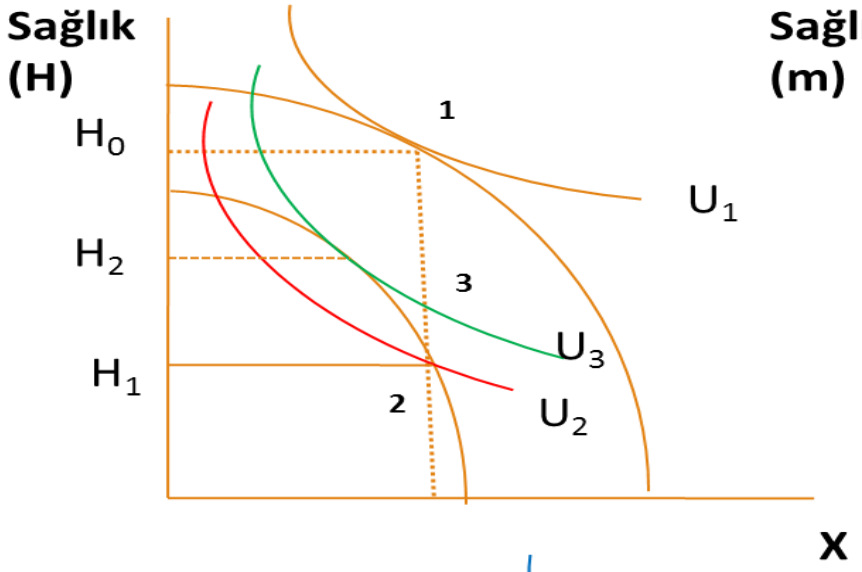
(a) Üretim Olanakları

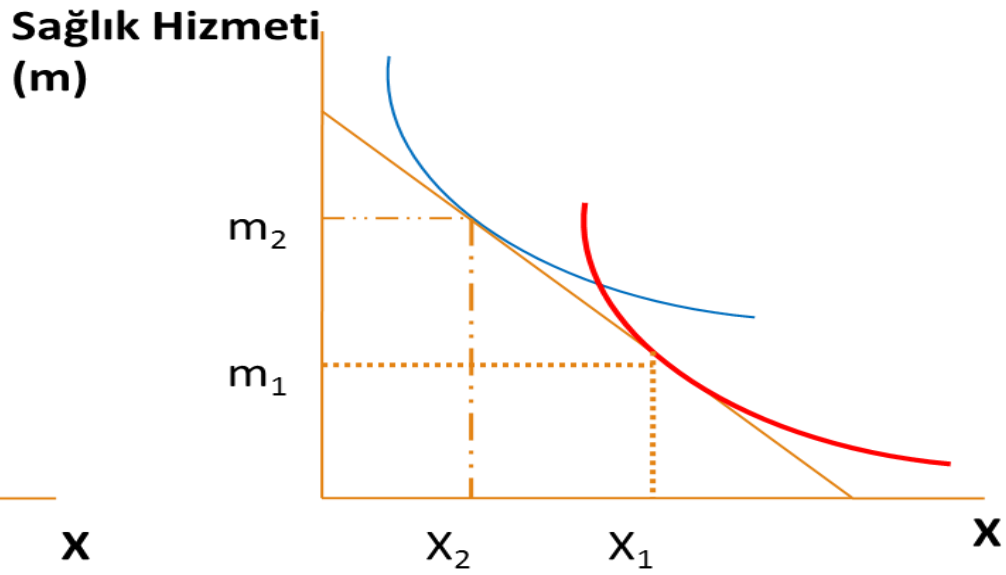
(b) Bütçe Doğrusu

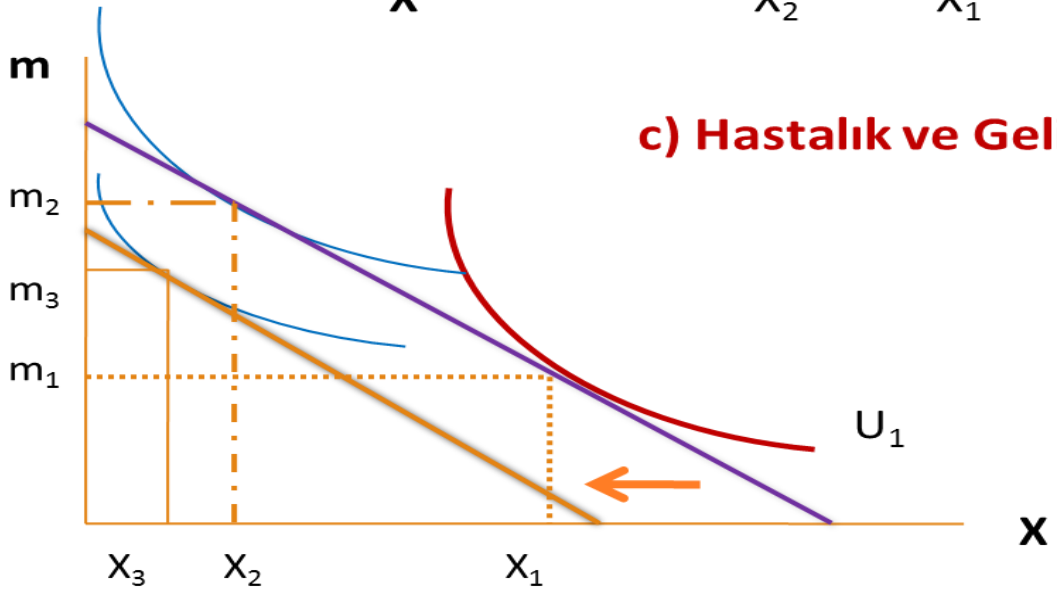
a) Hastalık ve Fayda

b) Hastalık ve Sağlık Hizmeti

c) Hastalık ve Gelir

Örnek: Bir bireyin sağlıklı olduğu durumda, H (Sağlık Hizmetleri) ve X (Diğer mal ve hizmetler) tükettiği fayda fonksiyonu $U = 10X^4H^2$ olarak verilmiştir. Bireyin geliri 360, Sağlık hizmetleri fiyatı 4 ve diğer mal fiyatları 2 birimdir.

a. Bireyin sağlıklı olduğu dönemde tüketici dengesini bulunuz.
b. Birey hastalandığında fayda fonksiyonu $U = 10X^2H^4$ şeklinde değişmiştir. Yeni durumda, fiyatlar ve kişinin geliri değişmediğinde tüketici dengesini bulunuz.
c. Kişi hastalık sürecinde bir süre çalışamamış ve geliri 180 birime düşmüştür. Bu durumda tüketici dengesini bulunuz.